



Lezingen

Gedurende de looptijd van de tentoonstelling wordt er maandelijks een publiekstoegankelijke lezing georganiseerd. Daarbij zullen experts dieper ingaan op de ideeën en de betekenis van de Verlichting en op de rol die mensen als Spinoza en Koerbagh daarin gespeeld hebben. Meer informatie over de lezingen vindt u op de websites van de drie locaties.

Data, locaties en openingstijden

15 november 2019 tot 15 maart 2020 Rijnsburg

Het Spinozahuis

Spinozalaan 29

2231 SG Rijnsburg

www.spinozahuis.nl

Open dinsdag t/m zondag 13.00 tot 17.00 uur

5 september 2020 tot 5 december 2020 Culemborg

Kapel van Het Weeshuis

Herenstraat 29

4101 BR Culemborg

www.weeshuismuseum.nl

Open dinsdag t/m zondag van 11.00 tot 17.00 uur

19 maart 2021 tot 19 juni 2021 Amsterdam

Embassy of the Free Mind

Keizersgracht 123

1015 CJ Amsterdam

www.embassyofthefreemind.com

Open woensdag t/m zaterdag 10.00 tot 17.00 uur

Vereniging Het Spinozahuis

De vereniging heeft twee doelen: het in stand houden van Het Spinozahuis in Rijnsburg en de Domus Spinozana in Den Haag als cultuurmonumenten en het stimuleren van de studie van Spinoza. Wordt lid op www.spinozahuis.nl/lidmaatschap en laat u fascineren door de denkwereld van Spinoza!

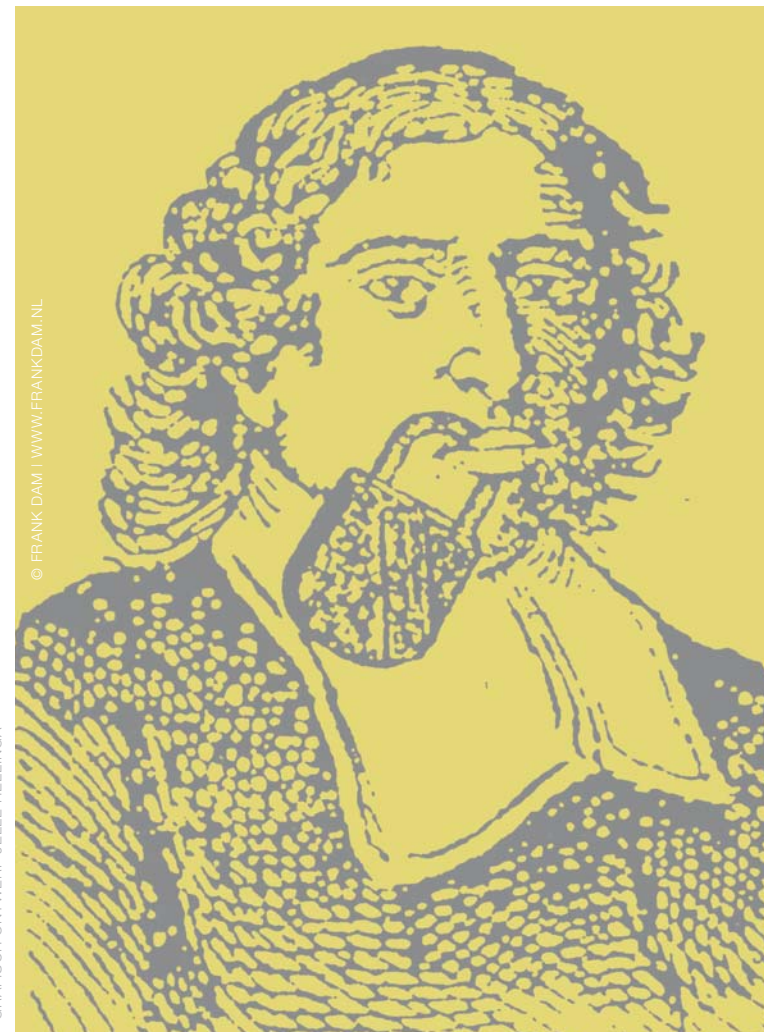


EMBASSY
OF THE
FREE MIND



Adriaan Koerbagh 1633-1669

Eerherstel voor een Dwarse Denker



© FRANK DAM | WWW.FRANKDAM.NL

GRAFISCH ONTWERP JELLE HELLINGA

Beste tijdreizigers,

Wat een genoegen moet het zijn om in uw tijd te leven! U hebt toegang tot een onbeperkte hoeveelheid kennis en inzichten. Uw regering zegt zich te laten leiden door de Rede. U hebt de onbeperkte vrijheid om te zijn wie u bent en te denken en te zeggen wat u wilt. Kortom: de waarden waarvoor ik in het Rasphuys werd opgesloten, zijn in uw tijd vanzelfsprekend geworden. Maar waar ik mij in mijn graf van omdraai, is dat die vanzelfsprekendheid leidt tot verwaarlozing.



ALLARD PIERSON | UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM, HS. V. J. 50

De waarden van wat na mijn boek *Ligt de Verlichting* is gaan heten, moesten in mijn tijd bevochten worden; in uw tijd moeten die worden onderhouden! Daarom nodig ik u uit voor een tijdreis via deze expositie.

Met vriendelijke groet,
mede namens mijn broer Johannes,

Adriaan Koerbagh

Adriaan Koerbagh

In oktober 1669 overleed in het Willige Rasphuys in Amsterdam Adriaan Koerbagh. Een jaar eerder was hij daar, na via Culemborg naar Leiden te zijn gevlucht, vanwege zijn 'godslasterlijke geschriften' veroordeeld en opgesloten. Koerbagh voelde zich geroepen om het *Ligt* van nieuwe inzichten op een radicale manier aan de man te brengen. Hij deed dat in het Nederlands met zijn vrijzinnig woordenboek *Bloemhof*, en met zijn laatste boek, het filosofische werk *Een Ligt Schijnende in Duystere Plaatsen*. Spinoza richtte zich zoals gebruikelijk in het Latijn op een beperkte kring van vrije denkers en intellectuelen. Koerbagh daarentegen streefde naar een brede verspreiding van de verlichtingsideeën. Dat heeft hij, nu 350 jaar geleden, met de dood moeten bekopen.

De tentoonstelling

Voor het eerst worden de werken van Adriaan Koerbagh bijeengebracht en zijn ze te bezichtigen samen met die van Spinoza en tijdgenoten. Aan de hand van voorwerpen en afbeeldingen die inzicht geven in de cultuurhistorische context wordt het verhaal van Adriaan Koerbagh, van zijn leven en zijn denken, verteld.

Doordrukken

In 1668 weigerde de Utrechtse drukker Johannes van Eede om de tweede helft van Adriaan Koerbaghs boek *Een Ligt Schijnende in Duystere Plaatsen* te drukken. Na een ruzie daarover met Adriaans broer Johannes, stuurde hij de eerste, reeds gedrukte helft naar de autoriteiten. Daarmee was het lot van de reeds naar Culemborg gevluchte Adriaan bezegeld. Bezoekers van de tentoonstelling kunnen, als symbolisch verzet tegen deze en andere belemmeringen van de verspreiding van het vrije woord, doorgaan waar de drukker gestopt is. Op een kleine drukpers kunnen zij de volgende pagina van het manuscript van Koerbagh drukken.



HUIS VAN HET BOEK | MUSEUM MEERMANNO, MMW 7 D 2



Publicatie

Van Hannah Laurens verschijnt ter begeleiding van de expositie een toegankelijke inleiding tot de filosofie van Koerbagh getiteld *De rede: bron van geluk voor iedereen*. Het boek is tijdens de expositie te koop.

English

Adriaan Koerbagh, a contemporary and kindred spirit of Spinoza, died 350 years ago in an Amsterdam prison. His books which were written in order to spread the ideas of the Radical Enlightenment to a wide audience caused Koerbagh to be harshly sentenced to ten years of forced labour. Even in our age, it is important to propagate and defend the principles of freedom, reason, and science. Hence this exhibition about one of the lesser known, but no less important, heralds of the Radical Enlightenment.